

Bijlage 1 Uitgebrachte zienswijze en reactie van het Dagelijks Bestuur

Onderdeel Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)

Gemeente	Inbreng	Reactie
Alblasserdam	Algemeen Resultaatsbestemming U heeft een voordelig resultaat van € 1.235.000 van het organisatieonderdeel dienst Gezondheid & Jeugd. In december 2017 heeft u echter een extra gemeentelijke bijdrage ontvangen van € 1.865.000 voor Veilig Thuis (besluit Algemeen Bestuur). Wij verwachten dat u de niet-bestede middelen voor Veilig Thuis (inclusief bijbehorende overhead) op basis van de afgesproken verdeelsleutels aan ons terug betaalt. Voorts wijzen wij erop, dat u de niet-bestede middelen voor het project Samen voor Gezond ad € 90.000 al bestemt als bijdrage in de kosten voor de eerder genoemde beleidswens Omgevingswet. Ofschoon beide onderdelen raakvlakken (kunnen) hebben, dringen wij er bij u op aan om hiervoor een apart beslispunt op te nemen bij het vaststellen van de jaarstukken 2018. Dit komt de transparantie ten goede.	Op basis van de uitgebrachte zienswijzen is het voorstel tot resultaatbestemming aangepast. Dit betekent dat het resultaat op Veilig Thuis Jeugd en Crisisdienst op basis van de afgesproken verdeelsleutel verdeeld over de gemeenten. Het restant van het resultaat is verdeeld op basis van inwoners. De huidige basisdienstverlening voor advies en ondersteuning aan gemeenten op specifieke fysieke en ruimtelijk-economische ontwikkelingen is onderdeel van Gezondheidsbevordering (onderdeel van het programma publieke gezondheid). Het ligt voor de hand om voor de financiering van advies en ondersteuning in het kader van de Omgevingswet in 2019 middelen vanuit Gezondheidsbevordering te benutten (Samen voor Gezond budget). In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 16 mei is dit punt besproken. Daarbij is besloten om de in 2019 beschikbare middelen voor Samen voor Gezond in te zetten voor het programmaplan Omgevingswet.
Dordrecht (Concept)	Allereerst willen wij u complimenteren met de verbetering in uw jaarstukken 2018. Resultaatsbestemming Wij constateren, dat u een voordelig resultaat van € 1.235.000 heeft gerealiseerd bij het organisatieonderdeel dienst Gezondheid & Jeugd. Dit voordeel dient mede afgezet	Op basis van de uitgebrachte zienswijzen is het voorstel tot resultaatbestemming aangepast. Dit betekent dat het resultaat op Veilig Thuis Jeugd en Crisisdienst op basis van

Gemeente	Inbreng	Reactie
	te worden tegen de extra gemeentelijke bijdragen van € 1.865.000 voor Veilig Thuis conform besluitvorming door het Algemeen Bestuur in december 2017, die niet volledig nodig waren. Wij vragen u derhalve om de niet-bestede middelen voor Veilig Thuis (inclusief bijbehorende overhead) te restitueren o.b.v. de verdeelsleutel voor Veilig Thuis-jeugd/CID. De overige terugbetaling mag verdeeld worden o.b.v. de inwoneraantallen. Deze verdeling naar Veilig Thuis en overige posten is overigens ook nodig, omdat wij de restitutie op de juiste -landelijk gedefinieerde- taakvelden kunnen (laten) boeken. Voorts wijzen wij erop, dat u de niet-bestede middelen voor het project Samen voor Gezond ad € 90.000 al bestemt als bijdrage in de kosten voor de eerder genoemde beleidswens Omgevingswet. Ofschoon beide onderdelen raakvlakken (kunnen) hebben, vragen wij u om hiervoor een apart beslispunt op te nemen bij het vaststellen van de jaarstukken 2018. Dit komt de transparantie ten goede.	de afgesproken verdeelsleutel verdeeld over de gemeenten. Het restant van het resultaat is verdeeld op basis van inwoners. De huidige basisdienstverlening voor advies en ondersteuning aan gemeenten op specifieke fysieke en ruimtelijk-economische ontwikkelingen is onderdeel van Gezondheidsbevordering (onderdeel van het programma publieke gezondheid). Het ligt voor de hand om voor de financiering van advies en ondersteuning in het kader van de Omgevingswet in 2019 middelen vanuit Gezondheidsbevordering te benutten (Samen voor Gezond budget). In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 16 mei is dit punt besproken. Daarbij is besloten om de in 2019 beschikbare middelen voor Samen voor Gezond in te zetten voor het programmaplan Omgevingswet.
Gorinchem	Voor het onderdeel Dienst Gezondheid & Jeugd heeft u een positief resultaat gerealiseerd van € 1.234.000. Wij kunnen ons vinden in een bedrag van € 274.000 toe te voegen aan de algemene reserve en het restant ad € 961.000 af te rekenen met de gemeenten. Bij de jaarrekening is nog geen goedkeurende controleverklaring van de accountant gevoegd. Het spreekt voor zich dat u eventuele substantiële afwijkingen die zich	Indien dit aan de orde is zullen wij dit per ommegaande communiceren.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	nog manifesteren tijdens deze controle per omgaande communiceert met de deelnemende gemeenten.	
Hardinxveld-Giessendam (Concept)	Ad 1. DG&J: Weerstandsvermogen De GR DG&J realiseerde in 2018 een resultaat van € 1.235.000 Dit is evenals voorgaande jaren een positief bericht. U stelt voor om van het positieve resultaat over 2018 € 274.000,- toe te voegen aan de algemene reserve. De algemene reserve komt daarmee op het afgesproken maximum van € 500.000,-. Daarnaast wordt voorgesteld om het restant € 961.000,- af te rekenen met de gemeenten. Hierbij is de sleutel de inwoneraantallen zoals deze bij de begroting 2018 zijn gehanteerd. Hoewel door de DG&J ingezet zou worden om de raden meer in positie te brengen, zien wij nu dat buiten de raden om de notitie 'uniforme kaderstelling op de GR-en' vastgesteld is en besloten is om weerstandsvermogen op te bouwen. Zoals we ook in onze zienswijze op de jaarstukken 2017 al hebben aangegeven, zien wij juist dat de raden op deze manier buiten spel worden gezet. Wij zijn van mening dat een positief resultaat als nu het geval is, volledig terug moet vloeien naar de gemeenten. Door een weerstandsvermogen op te bouwen voor de GR DG&J is het risico dat gemeenten meer op afstand worden gezet, omdat de GR DG&J minder vaak naar de gemeenten toe hoeft om besluiten te vragen. De GR DG&J moet in dienst staan van de gemeenten en lijkt nu een op zichzelf staande organisatie te worden.	Het Algemeen Bestuur heeft in september 2017 besloten om in te stemmen met de kaders en deze als uitgangspunt te nemen voor een verdere uitwerking voor de te onderscheiden onderdelen DG&J, SOJ en RAV. In de notitie wordt gesproken over een bescheiden buffer van 1% van het totaal van de lasten met een minimum van € 0,5 miljoen. Namens de 3 GR-en (VRZHZ, OZHZ en de GR DG&J) is vervolgens naar de gemeenten een brief gestuurd waarin is aangegeven dat u zelf als gemeenten bepaalt of u de in het voorstel opgenomen kaders wilt vaststellen. Het opbouwen van een bescheiden weerstandsvermogen is belangrijk voor het kunnen opvangen van de in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting benoemde risico's. Dit geeft de mogelijkheid om tijdig hierop te kunnen acteren en draagt daarmee bij aan een efficiënte bedrijfsvoering. Het weerstandsvermogen is niet bedoeld voor andere doeleinden en daarmee blijft ons inziens uw kaderstellende positie volledig intact.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	Kunt u toelichten waarom u het verantwoord om de reserve invulling te geven zonder dat dit afbreuk doet aan de positie van de deelnemende gemeenten? Ad 2: DG&J: Samen voor gezond U bestemt de niet-bestede middelen voor het project Samen voor Gezond ad € 90.000 al als bijdrage in de kosten voor het nog op te stellen programma Omgevingswet. Ofschoon beide onderdelen raakvlakken (kunnen) hebben, vragen wij u om hiervoor een apart beslispunt op te nemen bij het vaststellen van de jaarstukken 2018. Dit komt de transparantie ten goede. Wij verzoeken alle bovenstaande punten in onze zienswijze mee te nemen en ons van een reactie te voorzien. Wij vertrouwen erop u op deze wijze voldoende te hebben geïnformeerd.	De huidige basisdienstverlening voor advies en ondersteuning aan gemeenten op specifieke fysieke en ruimtelijk-economische ontwikkelingen is onderdeel van Gezondheidsbevordering (onderdeel van het programma publieke gezondheid). Het ligt voor de hand om voor de financiering van advies en ondersteuning in het kader van de Omgevingswet in 2019 middelen vanuit Gezondheidsbevordering te benutten (Samen voor Gezond budget). In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 16 mei is dit punt besproken. Daarbij is besloten om de in 2019 beschikbare middelen voor Samen voor Gezond in te zetten voor het programmaplan Omgevingswet.
Hendrik-Ido-Ambacht (Concept)	Ad 5. Wij kunnen instemmen met de beoogde bestemming van het rekeningresultaat. Het organisatieonderdeel DG&J heeft een voordelig resultaat van € 1.235.000. Hiervan wilt u € 274.000 toevoegen aan de algemene reserve. Het restant van € 961.000 wilt u uitkeren aan de gemeenten. Onze gemeente hanteert de beleidslijn dat een positief resultaat bij een verbonden partij in principe geheel terugvloeit naar de gemeenten. Wij constateren dat de door u beoogde toevoeging aan de algemene reserve past binnen	

Gemeente	Inbreng	Reactie
	uw nota Risicomanagement en weerstandsvermogen. Daarom kunnen wij instemmen met de resultaatbestemming.	
Hoeksche Waard (Concept)	Wij complimenteren u met de verbeterslag in uw jaarstukken 2018 en zijn tevreden met het voordelige resultaat van € 1.235.000 van het organisatieonderdeel Dienst Gezondheid & Jeugd. Ook de afgelopen jaren hield u incidenteel middelen over op de jaarrekening, zij het minder fors als in 2018. Voor hetzelfde onderdeel vraagt u voor 2020 om extra middelen. Wij vragen u om in beeld te brengen of het voordelige resultaat structureel of incidenteel van aard is, en of de extra gevraagde bijdragen voor 2020 niet (deels) vanuit de huidige begroting gefinancierd kunnen worden. Zo wordt voorkomen dat gemeenten aan het begin van het jaar extra middelen ter beschikking stellen, en na afloop van het begrotingsjaar weer middelen terugkrijgen.	De resultaten van de afgelopen jaren zijn inderdaad positief. Dit heeft verschillende oorzaken welke we ook zo goed mogelijk hebben geduid in de toelichtingen (onder de koppen 'wat heeft het gekost') in de verschillende programma's. Er is geen sprake van aanwijsbaar structurele resultaten waarop wij al in de begroting kunnen anticiperen.
Molenlanden (Concept)	Jaarrekening 2018 In uw brief geeft u aan dat u over 2018 een positief resultaat realiseert van € 1.235.000 op het organisatieonderdeel dienst Gezondheid en Jeugd. Ook de afgelopen jaren hield u incidenteel middelen over op de jaarrekening, zij het minder fors als in 2018. Voor hetzelfde onderdeel vraagt u voor 2020 om extra middelen voor de versterking van het Meldpunt Zorg en Overlast, het programmaplan voor de Omgevingswet en de inzet van een functionaris gegevensbescherming. Wij vragen u om in beeld te brengen of het voordelige resultaat structureel of incidenteel van aard is en of de extra gevraagde bijdragen voor 2020 niet (deels) vanuit de huidige begroting gefinancierd kunnen worden. Zo wordt voorkomen dat gemeenten aan het begin van het jaar extra middelen ter beschikking stellen en na afloop van het begrotingsjaar weer middelen terugkrijgen.	De resultaten van de afgelopen jaren zijn inderdaad positief. Dit heeft verschillende oorzaken welke we ook zo goed mogelijk hebben geduid in de toelichtingen (onder de koppen 'wat heeft het gekost') in de verschillende programma's. Er is geen sprake van aanwijsbaar structurele resultaten waarop wij al in de begroting kunnen anticiperen.

Gemeente	Inbreng	Reactie
Papendrecht	Ten aanzien van de jaarrekening hebben we geen opmerkingen.	
Sliedrecht (Concept)	De DG&J heeft over 2018 een positief resultaat gerealiseerd van € 1.235.000. U stelt voor, conform de nota risicomanagement en weerstandsvermogen, om van het positieve resultaat over 2018 € 274.000 toe te voegen aan de algemene reserve. Wij kunnen instemmen met dit voorstel. Hoewel wij in beginsel vinden dat resultaat terug dient te vallen aan de eigenaren wordt in dit geval voldaan aan de afspraken om het weerstandsvermogen op orde te brengen. U blijft daarbij binnen het afgesproken maximum van € 500.000. Het resterende bedrag wordt uiteraard wel uitbetaald aan de gemeenten.	
Zwijndrecht	Concept jaarstukken 2018 <i>Bestemming van het resultaat</i> U stelt voor om van het positieve resultaat over 2018 € 274.000 toe te voegen aan de algemene reserve. De algemene reserve komt daarmee op het afgesproken maximum van € 500.000. Daarnaast wordt voorgesteld om het restant € 961.000, af te rekenen met de gemeenten. Dit voorstel past binnen de afspraken van de uniforme kaderstelling GR-en ZHZ. Wij kunnen daarom instemmen met uw voorstel.	

Onderdeel Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)

Gemeente	Inbreng	Reactie
Alblasserdam	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee: 1. De gemeente verwacht een zoekopgave voor het tekort van 1,0 miljoen op de begroting voor jeugdhulp; 2. De gemeente wil volstrekte transparantie over de kosten en aantallen per product per inwoner en per gemeente voor 1 juli 2019, anders kan de gemeente niet akkoord gaan met de voorliggende begroting; 3. De gemeente pleit voor een actieve lobby richting de rijksoverheid voor meer middelen voor het sociaal domein en specifiek jeugdhulp; 4. De gemeente wil dat de ambities uit het MJP in stand blijven (preventie, toegang op orde en transformatie zorgmarkt); 5. De gemeente wil de financiële solidariteit heroverwegen en daar op korte termijn het gesprek over voeren; 6. Indien de gemeente in 2019 prijscompensatie krijgt, kan er geen claim worden gelegd op deze middelen; 7. De gemeente wil de middelen meer in het lokale veld inzetten en minder in de regionale	1. Daar gaan wij met u naar op zoek. Op basis van de data van de SOJ kunnen we alleen zien welke hulp is ingezet en hoeveel geld daarmee gemoeid is. Waarom deze hulp is ingezet en de afweging van alternatieven, is op basis van de data van de SOJ niet te achterhalen. Daarvoor zullen we met de jeugdprofessionals verder moeten zoeken. 2. Die transparantie is er (zie de reactie op punt 1) en zullen we delen. Met 3.000 zorgtypen en 12.000 cliënten moeten we vooral met elkaar zoeken naar informatie die over en weer goed bruikbaar is. 3. Eens. Wij zullen ons hier samen met u voor in blijven zetten. 4. Eens. Ook wat ons betreft blijven de inhoudelijke ambities uit het MJP in stand. 5. In het Algemeen Bestuur hebben we eerder met elkaar vastgesteld dat de steun voor de regionale financiële solidariteit afneemt en dat we in de tweede helft van 2019 terugkomen op dit thema na bespreking van de omdenknottitie. Uiteraard zijn we daarbij benieuwd naar uw voorstellen. 6. Omdat we werken op basis van een begroting en niet op basis van de inkomsten van de deelnemende gemeenten, zullen wij alleen als er extra middelen nodig zijn vanwege een hogere zorgvraag het Algemeen Bestuur voorstellen hiervoor extra middelen op te halen bij de deelnemende gemeenten. Dit staat los van de indexering in de meicirculaire. De SOJ heeft met de jeugdhulpaanbieders een indexatie afgesproken van 2% en dit wordt niet aangepast. 7. Deze beweging is al ingezet en regionaal zijn we daarover in gesprek in het kader van de omdenknottitie. Specifiek ligt er vanuit

Gemeente	Inbreng	Reactie
	zorgmarkt in het kader van middelen naar de voorkant; 8. De gemeente vraagt aandacht voor het verschijnsel upcoding. Hierbij wordt de zorg op een hoger niveau ingekocht dan daadwerkelijk nodig is. Dit gedrag zien we bij jeugd professionals maar ook verder in de keten; 9. De gemeente gaat graag het gesprek aan met collega gemeenten om te bezien of fundamentele wijzigingen van het systeem mogelijk en wenselijk zijn; 10. In het najaar moet bestuurlijk besluitvorming plaatsvinden over gezamenlijke keuzes inzake ambities, inhoud en financiën; 11. De gemeente vraagt inzicht in alle mogelijke beleidsaanpassingen in de breedte Sociaal Domein voor betere, snellere, passende en betaalbare hulp, zorg en ondersteuning zonder rekening te houden met bestuurlijke wenselijkheid en politiek draagvlak en bijdrage aan de Task Force.	uw gemeente een initiatief in dezen waarin we met elkaar kijken naar haalbaarheid om dit doel dichterbij te brengen. 8. De term upcoding is gebruikt in de 'Benchmarkanalyse uitgaven jeugdhulp in 26 gemeenten' die is uitgevoerd door Significant. De SOJ heeft geen aanwijzingen dat upcoding op grote schaal voorkomt. Er is eenmaal aanleiding geweest om hierover met een aanbieder in gesprek te gaan. Hieruit bleek niet dat er sprake was van opzettelijke upcoding. Indien er nieuwe aanwijzingen zijn dat er mogelijk sprake is van upcoding, zal de SOJ dit onderzoeken en met de aanbieder bespreken. 9. Dit gesprek wordt gevoerd in het kader van de omdenknottitie. We maken daarbij graag gebruik van uw inzichten. 10. De omdenknottitie die wordt besproken in het Algemeen Bestuur geeft richting voor de te maken keuzes. Het is belangrijk de blik te verbreden naar het gehele sociale domein. De SOJ participeert hiervoor in de taskforce financiën binnen de Drechtsteden. Afstemming tussen de regio ZHZ en de Drechtsteden moet nog plaatsvinden, maar er is wel oog voor dit probleem. Dit luistert inderdaad ook in de tijd nauw. 11. Wij proberen zo veel mogelijk afstemming te vinden met partijen betrokken bij deze opdracht. Zie ook de reactie op punt 10.
Dordrecht (Concept)	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee: 1. De gemeente geeft aan al eerder het belang te hebben benadrukt van een analyse van de oorzaak van de stijging van de vraag naar jeugdhulp en de formulering van concrete keuzes om een afname van de vraag te	1. Het landelijk onderzoek heeft plaatsgevonden en wij hebben de rapporten ook met de griffies van de deelnemende gemeenten gedeeld. Er hebben verschillende subregionale sessies plaatsgevonden om ideeën op te halen. Eerlijkheidshalve was de eerste sessie niet bepaald succesvol. De omdenknottitie en

Gemeente	Inbreng	Reactie
	realiseren. De gemeente vindt het onacceptabel dat er tot op heden geen update van het MJP of een omdenknотitie is opgeleverd en de gemeenteraad ook niet betrokken is/ wordt bij de totstandkoming van deze notitie; - De gemeente geeft aan dat aanvulling door de SOJ en de daar belegde taken cruciaal is om de integrale aanpak (3 decentralisaties en lokaal, subregionaal en lokaal) van de gemeente op het sociale domein uit te kunnen voeren; - De gemeente vraagt zich af in hoeverre de SOJ daadwerkelijk in staat is om knoppen te kunnen formuleren en is van mening dat er inmiddels veel (cijfermatige) informatie en kennis aanwezig zou moeten zijn bij de SOJ om op basis daarvan tot een weloverwogen set van maatregelen te kunnen komen; - De gemeente nodigt de SOJ uit om tijdens een commissie sociale leefomgeving hierover in gesprek te gaan; - De gemeente geeft aan dat een discussie over solidariteit en governance een sluitstuk is en aanpassingen in afspraken uitsluitend kunnen volgen na de beleidsmatige plannen. De gemeente vraagt om in de omdenknотitie enkel inhoudelijke ambities en concrete plannen op te nemen; - De gemeente ziet dat de 'beweging naar voren' bij jeugdhulp is ingezet. Hierover is de gemeente positief. Zo mogen de gemeenten naast de lokale impuls zelf beschikken over de zogenoemde 'Middelen naar de voorkant'. De gemeente mist echter het effect van de preventieve impuls op de kosten in de regionale zorgmarkt in het MJP.	aanvullende besluitvorming worden mede in het licht van de zware financiële situatie waarin gemeenten nu verkeren, momenteel met de wethouders financiën en de wethouders jeugd van de deelnemende gemeenten besproken, waarna de colleges elk hun gemeenteraad kunnen betrekken. - Ook in de omdenknотitie wordt aangegeven dat het belangrijk is de blik te verbreden naar het gehele sociale domein. De SOJ participeert hiervoor in de taskforce financiën binnen de Drechtsteden. Afstemming tussen de regio ZHZ en de Drechtsteden moet nog plaatsvinden, dit luistert nauw in de tijd. - Zowel in de omdenknотitie als op basis van het landelijk onderzoek naar de oorzaken van de groei in aantallen en kosten van de jeugdhulp, wordt aangegeven dat er op dit moment geen eenduidige oplossingen voorhanden zijn. In de omdenknотitie is een samenhangende set van inhoudelijke maatregelen geformuleerd voor een meer duurzame grip op de jeugdhulp. - Uw uitnodiging zien wij graag tegemoet. - Dat is ook de keuze tot op heden geweest, welke overigens niet door alle deelnemende gemeenten wordt gedeeld. - Van het overhevelen van 'Middelen naar de voorkant' is nog geen effect zichtbaar; voorzover deze er zou zijn wordt die overvleugeld door een hogere vraag en kosten. We geloven met elkaar wel in de mogelijkheden van de beweging naar de voorkant. In de omdenknотitie is deze maatregel ook meegenomen.

Gemeente	Inbreng	Reactie
Gorinchem	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee: 1. De gemeente betreurt het dat er geen draagvlak is voor het opnemen van de 2% groei in de begroting 2019. Dit heeft ook gevolgen voor de begroting 2020-2023; 2. De gemeente heeft te weinig zicht op de opbrengst van de omdenknotitie. De gemeente verwacht dat de besluitvorming en voorstellen van het bestuur leiden tot: (a) het realiseren van de noodzakelijke transformatie van de jeugdhulp, (b) een geactualiseerde begroting 2020-2023 uitgaand van een realistisch ontwikkelperspectief en (c) gedegen voorbereiding voor besluitvorming over het solidariteitsprincipe voor de jeugdhulp in ZHZ; 3. De gemeente vraagt de financiële compensatie door het rijk naar aanleiding van het onderzoek naar de volumeontwikkeling in de jeugdhulp op te nemen in de geactualiseerde begroting 2020.	1. Wij zullen in onze P&C cyclus de ontwikkeling van de kosten goed volgen en zo nodig voorstellen doen aan het Algemeen Bestuur bij de 1^e en 2^e bestuursrapportage (Burap) 2019. 2. Wij zullen zorgen voor een geactualiseerde begroting en voorbereiding voor besluitvorming over solidariteit. De voorstellen in de omdenknotitie die zijn gericht op de noodzakelijke transformatie, berusten op gezamenlijke aannames. De complexiteit en onvoorspelbaarheid van het stelsel waarin de professional bepaalt (naast de jeugdprofessional, is het wettelijk mogelijk gemaakt dat ook huisarts, medisch specialist, jeugdbeschermer en rechter), maken het sturen op de gewenste opbrengst ingewikkeld. 3. De jeugdhulpmiddelen vormen nu onderdeel van het gemeentefonds. Wij zijn afhankelijk van de opstelling van de deelnemende gemeenten en discussie en besluitvorming hierover in het Algemeen Bestuur.
Hardinxveld-Giessendam (Concept)	De gemeente geeft het volgende aandachtspunt mee: 1. De gemeente is van mening dat er een plafond zit aan het bijpassen van tekorten van jeugdhulp door gemeenten. Dit plafond is naar de mening van de gemeente nu bereikt. De gemeente vraagt de SOJ een knoppennotitie aan te bieden, waarin de ontwikkeling van de zorgvraag is opgenomen en onderbouwde keuzemogelijkheden worden aangeboden. De gemeente vraagt in de knoppennotitie inzichtelijk te maken welke zorg met de algemene rijksbijdrage geboden kan worden,	1. We snappen uw opstelling en doen ons uiterste beste met goede voorstellen te komen. De omdenknotitie wordt mede in het licht van de zware financiële situatie waarin gemeenten nu verkeren, momenteel met de wethouders financiën en de wethouders jeugd van de deelnemende gemeenten besproken, waarna de colleges elk met hun gemeenteraad in gesprek kunnen gaan over de te maken keuzes.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	welke zorg dan nog gemist wordt en welke taken de SOJ niet kan uitvoeren. Op basis van de knoppennotitie kan de gemeente een onderbouwde inhoudelijke keuze maken over de (zorg)inkoop.	
Hendrik-Ido-Ambacht (Concept)	De gemeente geeft het volgende aandachtspunt mee: 1. De begroting SOJ geeft geen inzicht of sturingsinformatie voor raden. De gemeente verzoekt nogmaals het programma van de SOJ in de begroting inhoudelijk uit te breiden en daarmee de begroting beleidsrijker te maken. In de jaarrekening wordt reeds 'achteraf' op een transparante wijze gerapporteerd. De gemeente verzoekt dit vanaf nu ook vooraf via de begroting te doen; 2. De gemeente vraagt de raden zowel oriënterend als besluitvormend te betrekken bij de Omdenknotitie;	1. De jeugdhulp is zowel qua beïnvloedbaarheid als uitkomst, onvoorspelbaar gebleken. Wij voeren voor dit onderdeel geen programma uit, maar acteren op de vraag vanuit de samenleving. Om deze reden is er eerder voor gekozen geen sturingsinformatie op te nemen in de begroting, maar gemeenten vaker in het jaar van sturingsinformatie te voorzien. De SOJ levert hiervoor periodiek sturingsinformatie (rapportages en dashboards die zijn afgestemd op de wensen van de gemeenten) aan de wethouders jeugd van de gemeenten en bespreekt deze in de zogenoemde driehoeksoverleggen van gemeente, Stichting Jeugdteams en SOJ. De SOJ voert de jeugdhulp uit op basis van beleidsprogramma's (Beleidsrijk Regionaal Transitie Arrangement, Meerjarenperspectief Jeugdhulp) die door de deelnemende gemeenten lokaal zijn vastgesteld. Deze programma's hebben niet alleen betrekking op de inspanningen van de SOJ, maar juist op de samenhangende inspanningen van gemeenten, Stichting Jeugdteams en SOJ. De wijze van besluitvorming over de omdenknotitie is nog onderwerp van gesprek. We hopen dat met de maatregelen in de omdenknotitie en de daarmee samenhangende betere lokale sturing tot een flinke verbetering leiden. 2. Er hebben verschillende regionale sessies plaatsgevonden om input op te halen voor de omdenknotitie bij gemeenteraadsleden. De omdenknotitie wordt mede in het licht van de zware financiële situatie waarin gemeenten nu verkeren, momenteel met de wethouders financiën en de wethouders jeugd van de deelnemende gemeenten besproken, waarna de colleges elk met hun gemeenteraad in gesprek kunnen gaan over de te maken keuzes.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	- De gemeente vraagt scherp te sturen op Kritische Succesfactoren (zoals opgenomen in de jaarrekening 2018 op pagina 46 en 47) en daarmee dus ook op de aanbieders van de regionale zorgmarkt; - De gemeente vraagt proactief in gesprek te blijven met zorgpartijen die onderpresteren als ook waar nodig extra sturingsinstrumenten in te bouwen bij de eerst volgende aanbesteding; - De gemeente vraagt in de P&C documenten consequent te rapporteren over deze Kritische Succesfactoren, zodat het AB hierop kan sturen en de gemeenteraad dit goed kan volgen.	- Voorstellen hiervoor zijn opgenomen in de omdenknotitie. - Wanneer u met onderpresteren bedoelt dat aanbieders niet tijdig factureren, dan kunnen wij u laten weten dat de SOJ sancties oplegt aan deze aanbieders. Dit heeft reeds tot verbetering geleid. Wij nemen deze aanpak mee naar de contractering voor de volgende periode. - Afhankelijk van de besluitvorming over de omdenknotitie zullen wij dit concreet uitwerken. Zie ook de reactie op punt 3.
Hoeksche Waard (Concept)	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee: - De gemeente verzoekt om vaart te maken met de omdenknotitie, zodat de regio verdere stappen kan maken. - De gemeente vraagt om een actieve lobby te blijven voeren richting de rijksoverheid, om meer middelen beschikbaar te stellen voor het sociaal domein, en specifiek voor jeugdhulp. Zeker nu uit landelijk onderzoek blijkt dat de toenemende zorgvraag en zorgkosten een landelijk probleem zijn.	- De omdenknotitie wordt mede in het licht van de zware financiële situatie waarin gemeenten nu verkeren, momenteel met de wethouders financiën en de wethouders jeugd van de deelnemende gemeenten besproken, waarna de colleges elk met hun gemeenteraad in gesprek kunnen gaan over de te maken keuzes. Op 4 juli staat de omdenknotitie geagendeerd voor bespreking het Algemeen Bestuur. - Eens. Wij zullen ons hier samen met u voor in blijven zetten.
Molenlanden (Concept)	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee:	Wij zijn het met u eens.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	1. De gemeente betreurt het dat de effecten van het MJP nog onvoldoende zichtbaar zijn en geeft aan dat de beloofde omdenknotitie de basis vormt om verder afwegingen te maken voor het doorontwikkelen en bijsturen van het gezamenlijke beleid; 2. De gemeente betreurt het dat de omdenknotitie met bijbehorend tijdspad nog niet beschikbaar is; 3. De gemeente vraagt om de omdenknotitie in samenhang met het solidariteitsvraagstuk en de governancediscussie op te pakken en zo spoedig mogelijk inzicht te geven in deze; 4. De gemeente verzoekt de resultaten die bekend zijn uit landelijk onderzoek naar de vraag naar jeugdhulp en de toegenomen kosten te betrekken en eventueel een geactualiseerde begroting voor te leggen.	2. De omdenknotitie wordt mede in het licht van de zware financiële situatie waarin gemeenten nu verkeren, momenteel met de wethouders financiën en de wethouders jeugd van de deelnemende gemeenten besproken, waarna de colleges elk met hun gemeenteraad in gesprek kunnen gaan over de te maken keuzes. Op 4 juli staat de omdenknotitie geagendeerd voor bespreking het Algemeen Bestuur. 3. In het Algemeen Bestuur hebben we eerder met elkaar vastgesteld dat de steun voor de regionale financiële solidariteit afneemt en dat we in de tweede helft van 2019 terugkomen op dit thema na bespreking van de omdenknotitie. De governancediscussie heeft niet alleen betrekking op de SOJ, maar op de gehele gemeenschappelijke regeling. Voorstellen hiervoor worden besproken in het Algemeen Bestuur van 4 juli. 4. Het landelijk onderzoek heeft niet geleid tot een eenduidige oplossing. In de omdenknotitie is de uitkomst van het onderzoek betrokken.
Papendrecht	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee: 1. De gemeente verwacht dat voor 1 juni 2019 de scenario's zijn uitgewerkt waar expliciet om is gevraagd bij de begrotingswijziging 2019 en per brief van het college per 16 april 2019: - Een scenario waarbij de begroting wordt opgesteld die binnen de Rijksbijdrage blijft,	1. Hier is de omdenknotitie voor bedoeld. De omdenknotitie wordt mede in het licht van de zware financiële situatie waarin gemeenten nu verkeren, momenteel met de wethouders financiën en de wethouders jeugd van de deelnemende gemeenten besproken, waarna de colleges elk met hun gemeenteraad in gesprek kunnen gaan over de te maken keuzes. Op 4 juli staat de omdenknotitie geagendeerd voor bespreking het Algemeen Bestuur.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	waarbij de consequenties daarvan in kaart worden gebracht; - Een scenario met een realistische meerjarenbegroting waarbij toekomstige overschrijdingen binnen de eigen begroting worden opgevangen. De gemeente vertrouwt erop dat dit leidt tot een begrotingsaanpassing. 2. De gemeente pleit voor een actieve lobby richting de rijksoverheid, om meer middelen beschikbaar te stellen voor het sociaal domein, en specifiek voor jeugdhulp. 3. De gemeente vertrouwt erop dat vanuit de gemeenschappelijke regeling een bijdrage wordt geleverd aan de Taskforce Sociaal Domein.	2. Eens. Wij zullen ons hier samen met u voor in blijven zetten. 3. De SOJ participeert in de taskforce financiën binnen de Drechtsteden. Afstemming tussen de regio ZHZ en de Drechtsteden moet nog plaatsvinden, dit luistert nauw in de tijd.
Sliedrecht (Concept)	De gemeente geeft het volgende aandachtspunt mee: 1. De gemeente verwacht dat de SOJ in de 'omdenknotitie' met concrete acties komt waar nog in 2019, of in 2020 concreet werk van kan worden gemaakt en vraagt tijdig geïnformeerd te worden over de uitkomsten van dit traject.	1. De omdenknotitie wordt mede in het licht van de zware financiële situatie waarin gemeenten nu verkeren, momenteel met de wethouders financiën en de wethouders jeugd van de deelnemende gemeenten besproken, waarna de colleges elk met hun gemeenteraad in gesprek kunnen gaan over de te maken keuzes. Op 4 juli staat de omdenknotitie geagendeerd voor bespreking het Algemeen Bestuur. Wij hopen op een spoedige besluitvorming, zodat er zo snel mogelijk concreet werk kan worden gemaakt van de in de omdenknotitie voorgestelde set van maatregelen.
Zwijndrecht	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee: 1. De begroting 2020 is gebaseerd op het verwachte kostenniveau 2019 – exclusief eventuele groei – geïndexeerd naar het prijspeil voor 2020. De aangekondigde	1. Wij zijn ons bewust van de te volgen procedure die u beschrijft in uw zienswijze. Voor het behalen van de door u genoemde termijn voor een begrotingswijziging 2020, zijn we afhankelijk van de besluitvorming over de omdenknotitie in het Algemeen Bestuur. De

Gemeente	Inbreng	Reactie
	'Omdenknotitie' is nog niet beschikbaar en de resultaten zijn daardoor vanzelfsprekend niet in deze begroting verwerkt. Indien de besluitvorming rondom de 'Omdenknotitie' leidt tot herziene ramingen voor 2020 moet deze door middel van een begrotingswijziging in het derde kwartaal van 2019 aan de gemeente worden voorgelegd; 2. De gemeente spreekt (nogmaals) de verwachting uit dat de keuzes die worden voorgelegd op basis van de 'Omdenknotitie' leiden tot een neerwaartse bijstelling van de begroting 2020. In verband met de verwerking in de gemeentelijke begroting doet de gemeente het dringende verzoek de herziene ramingen kort na de zomervakantie aan de gemeenten voor te leggen.	omdenknotitie wordt mede in het licht van de zware financiële situatie waarin gemeenten nu verkeren, momenteel met de wethouders financiën en de wethouders jeugd van de deelnemende gemeenten besproken, waarna de colleges elk met hun gemeenteraad in gesprek kunnen gaan over de te maken keuzes. Op 4 juli staat de omdenknotitie geagendeerd voor bespreking het Algemeen Bestuur. 2. Zie de reactie op punt 1.

